

Länsstyrelsen
Västerbotten

Beslut

2017-01-30

Diarienummer

511-3147-2016

1(7)

Beslut om bildande av Sör-Svenebergets naturreservat i Skellefteå kommun

(4 bilagor)

Beslut

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808) att det område som redovisas på bifogad karta, bilaga 1, ska vara naturreservat.

För att uppnå och tillgodose syftet med naturreservatet beslutar länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 22 § första stycket förordningen (1998:1252) om områdesskydd att nedan angivna föreskrifter ska gälla för naturreservatet.

Med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd fastställer Länsstyrelsen bifogad skötselplan, bilaga 3.

Beslutet riktar sig till var och en, fastighetsägare och innehavare av särskild rätt, vars rättigheter att använda mark- och vattenområden berörs inom reservatsområdet. Beslutet riktar sig även till allmänheten.

Administrativa uppgifter

Namn	Sör-Sveneberget
Dossienummer	2402319
NVR-id	2045150
Kommun	Skellefteå
Län	Västerbotten
Lägesbeskrivning	15 km VNV Fällfors
Ekokarta	23K 7-8d-e
Mittkoordinat	757582, 7240567 (SWEREF 99 TM)
Naturgeografisk region	30a, Norrlands vågiga bergkullterräng med mellanboreala skogsområden
Gräns för reservatet	Se bifogad beslutskarta, bilaga 1
Markägarkategori	Staten genom Naturvårdsverket
Fastigheter	Åselet 11:2
Förvaltare	Länsstyrelsen
Totalareal	115 ha
Landareal	115 ha
Areal produktiv skog	108 ha

Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att vårda och bevara områdets värdefulla naturmiljöer i form av lövrik barrnaturskog och andra ingående naturtyper i ett stort sammanhängande naturlandskap med ostörd karaktär. Syftet är också att bevara biologisk mångfald knuten till dessa miljöer. Inom ramen för bevarandet av naturmiljöer ska reservatet även tillgodose behovet av områden för friluftslivet.

Syftet ska uppnås dels genom naturvårdsbränning, dels genom lövgynnande skötsel och dels genom att naturmiljöerna utvecklas fritt genom intern dynamik. Främmande arter ska kunna tas bort. Information ska finnas tillgänglig för att underlätta för allmänhetens friluftsliv.

Skälen för beslutet

Sör-Svenebergets naturreservat utgör ett representativt utsnitt av det boreala och brandpräglade naturlandskap som tidigare täckte Norrlands inland. Området har mycket höga naturvärden på beståndsnivå. Skogen har karaktär av lövbränna och är mycket rik på lövträd. Det finns även ett mycket stort inslag av andra naturskogsstrukturer såsom gamla träd, rik hänglavsförekomst och död ved. I området finns viktiga livsmiljöer för många sällsynta och hotade arter, bland annat asp barkgnagaren *Xyletinus tremulicola* som är utpekad inom både åtgärdsprogram och Natura2000. De rödlistade arterna i Sör-Svenebergets naturreservat är beroende av naturskogsmiljöer och har därför mycket små möjligheter att fortleva i ett brukat skogslandskap.

De höga naturvärden som dokumenterats i reservatsområdet kräver ett omfattande och långsiktigt skydd för att kunna bevaras och utvecklas. Tack vare områdets storlek finns det goda förutsättningar att bevara och utveckla de utpekade naturvärdena.

Reservatsföreskrifter

För att uppnå syftet med reservatet gäller följande föreskrifter.

A. Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § andra stycket miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden.

Det är förbjudet att:

1. uppföra byggnad eller annan anläggning som till exempel mast eller vindkraftverk,
2. bygga om eller ändra befintlig byggnads eller anläggnings konstruktion, funktion eller användningssätt,
3. anlägga väg, parkeringsplats, stig, spång eller stängsel,
4. dra fram ledning eller rör,

5. bedriva täkt eller annan verksamhet som förändrar marktopografi eller dräneringsförhållanden som till exempel att gräva, plöja, spränga, borra, schakta, dika, rensa eller utfylla,
6. tippa, dumpa eller anordna upplag,
7. utföra skogsbruksåtgärder som till exempel att avverka samt att flytta, ta bort eller på annat sätt skada levande eller döda träd eller buskar, såväl stående som liggande,
8. införa för området främmande arter,
9. framföra motordrivet fordon med undantag för uttransport av fällt högvilt samt för snöskoterkörning vintertid på snötäckt, väl tjälad mark,
10. släppa ut eller sprida gifter, vådliga ämnen, kemiska eller biologiska bekämpningsmedel, jordförbättringsmedel, kalk eller växtnäringssämnen (handelsgödsel, stallgödsel, slam eller annat organiskt avfall).

B. Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken om vad fastighetsägare och innehavare av särskild rätt till fastighet förpliktigas att tåla.

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktigas att tåla att följande anordningar uppförs och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med reservatet, där inget annat anges avses hela reservatet:

1. utmärkning av reservatets gränser enligt Naturvårdsverkets riktlinjer,
2. uppsättning och underhåll av informationstavlor,
3. borttagande av främmande arter,
4. naturvårdsbränning,
5. ringbarkning av gran och luckhuggning kring lövträd,
6. stängsling för att motverka bete,
7. undersökning och dokumentation av områdets djur- och växtarter samt mark- och vattenförhållanden.

C. Föreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas, samt om ordningen i övrigt, inom naturreservatet.

Det är förbjudet att:

1. göra åverkan på berg eller mark, till exempel genom att måla, borra, rista, hacka, gräva eller omlagra,

2. fälla, flytta, ta bort eller på annat sätt skada levande eller döda träd eller buskar, såväl stående som liggande,
3. störa djurlivet, till exempel genom att klättra i boträd eller medvetet uppehålla sig nära rovfågelbo, lya eller gryt,
4. framföra motordrivet fordon med undantag för snöskoterkörning vintertid på snötäckt, väl tjälad mark,
5. sätta upp tavla, plakat, affisch, skylt, inskrift och därmed jämförbar anordning.

Undantag från föreskrifterna

Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för

- a) förvaltaren av naturreservatet, eller den som förvaltaren uppdrar åt, att vidta de åtgärder som behövs för att tillgodose syftet med naturreservatet och som anges i föreskrifter med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken i detta beslut,
- b) renskötsel enligt rennäringslagen (1971:437),
- c) nyttjande, underhåll och upprustning av angränsande vägar och vägområden enligt bilaga 2.

Ärendets beredning

Sör-Sveneberget ägdes tidigare av SCA Skog AB. Området fördes till klass 1 (högsta naturvärde) i Skellefteås kommuninventering 1996¹, som ett av kommunens största och mest skyddsvärda landskapsområden. Därefter har Länsstyrelsen inventerat områden vid flera tillfällen.

Sör-Sveneberget har förvärvats av Naturvårdsverket genom ESAB-överenskommelsen.

Reservatsförslaget har sänts på remiss till berörda sakägare och myndigheter. Följande remissinstanser har yttrat sig:

- Havs- och vattenmyndigheten tillstyrker förslaget.
- SCA Skog AB anser att det bör framgå vilka undantag från föreskrifterna bolaget har i egenskap av väghållare. Länsstyrelsen har lagt till ett undantag från föreskrifterna samt bilagt ett avtal om vägunderhåll som upprättades mellan SCA och Naturvårdsverket 2015 (bilaga 2).
- Skogsstyrelsen tillstyrker förslaget.
- Sveriges geologiska undersökning (SGU) har inget att erinra mot förslaget.

Övriga remissinstanser har avstått från att yttra sig.

¹ Sporrang, H. 1996. Skogar med höga naturvärden i Skellefteå kommun. ISBN 91-630-7065-0.

Beskrivning av reservatet

Sör-Sveneberget ligger i Skellefteå kommun strax söder om Byskeälven och 15 km västnordväst om Fällfors. Det är ett mycket stort och mångformigt område som domineras av asprik barrblandskog, men som också innehåller åldrig hänglavskog, granskog med naturskogskaraktär och ett litet aspdominerat skogsparti. Det förekommer både friska, fuktiga och våta skogstyper med varierande exposition åt alla vädersträck. Flera rödlistade arter och signalarter förekommer inom området, knutna till både säl, asp och gran.

Länsstyrelsens motivering

Motiv för skyddet är att bevara områdets helhetsvärden. Områdets värdefulla strukturer har utvecklats genom att naturliga processer fått verka relativt ostört under lång tid. För att områdets naturvärden ska bevaras och utvecklas behöver det därför undantas från skogsproduktion och annan exploatering som innebär att naturvärdena påtagligt skulle skadas.

Överensstämmelse med planer och strategier för skydd och förvaltning

Bevarandet av området ligger i linje med antagna nationella och regionala strategier för skydd av skog, bland annat genom att det ligger i en utpekad skoglig värdestrakt (Byskeälven).

Förenlighet med miljömål och friluftsmål

Skyddet bidrar till att nå det nationella miljökvalitetsmålet *Levande skogar* genom att ca 108 hektar produktiv skogsmark ges ett långsiktigt skydd. Reservatet bidrar även till att nå miljömålet *Ett rikt växt- och djurliv* genom att förekommande typiska arter ges ett långsiktigt skydd, samt det nationella friluftsmålet *Tillgänglig natur för friluftsliv* genom att naturmiljöernas upplevelsevärden bevaras.

Länsstyrelsens bedömning

Länsstyrelsen bedömer att skogsbruk inte går att förena med ett bevarande av områdets höga naturvärden. Länsstyrelsen bedömer också att andra arbetsföretag eller anläggningar inte är förenliga med ett bevarande av områdets naturvärden.

Naturresevat är en lämplig skyddsform för områden som är stora och sammansatta med flera olika värdefulla naturmiljöer samt där det krävs starka restriktioner under lång tid för att värdena ska kunna bevaras och utvecklas. Länsstyrelsen har bedömt att Sör-Sveneberget därför, i enlighet med miljöbalkens mål om skydd av värdefulla naturmiljöer och bevarande av biologisk mångfald (1 kap. 1 § miljöbalken), bör förklaras som naturresevat enligt 7 kap. 4 § miljöbalken.

Länsstyrelsen bedömer att de positiva effekterna av att bevara området överväger de negativa effekterna som orsakas av inskränkningarna i

markanvändning. Vid avvägning enligt 7 kap. 25 § har länsstyrelsen funnit att föreskrifterna inte går längre än vad som krävs för att syftet ska uppnås.

Konsekvensutredning

I enlighet med vad som sägs i 4 och 5 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning, bedömer länsstyrelsen att föreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken innebär så begränsade kostnadsmässiga och andra konsekvenser att det saknas skäl för en konsekvensutredning av regelgivning.

Upplysningar

Länsstyrelsen vill erinra om att utöver reservatsföreskrifterna gäller även andra lagar, förordningar, och föreskrifter för området.

Föreskrifterna under C ovan, enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas och om ordningen i övrigt inom naturreservatet, gäller omedelbart även om beslutet överklagas.

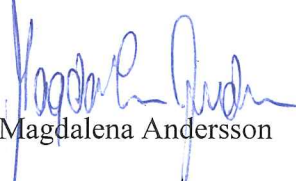
Länsstyrelsen kan med stöd av 7 kap. 7 § miljöbalken medge dispens från meddelade föreskrifter om det finns särskilda skäl.

Före anordnandet av fasta renskötselanläggningar ska samråd ske med Länsstyrelsen enligt 12 kap 6 § miljöbalken, enligt vad som framgår av 7c § förordningen (1998:904) om anmälan för samråd.

Enligt 29 kap. 2 och 2a §§ miljöbalken gäller bland annat att brott mot föreskrift som meddelats enligt 7 kap. miljöbalken kan medföra straffansvar. Har någon vidtagit åtgärd i strid med meddelad föreskrift, kan Länsstyrelsen enligt 26 kap. 9 och 14 §§ miljöbalken vid vite förelägga om rättelse.

Enligt skogsvårdslagens 4 § ska lagens bestämmelser eller föreskrifter inte tillämpas i den mån de strider mot föreskrifter som har meddelats med stöd av 7 kap. miljöbalken.

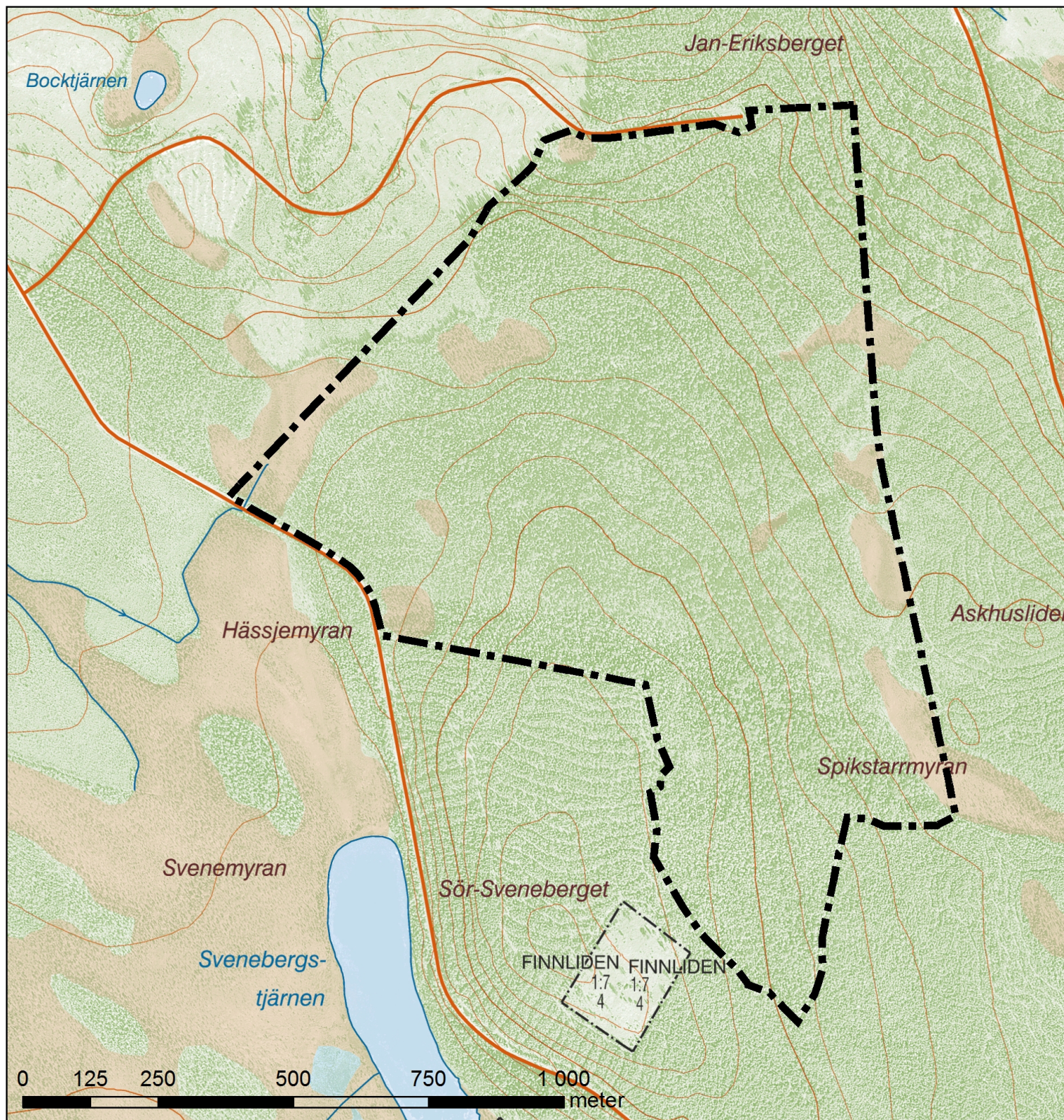
Detta beslut kan överklagas hos regeringen, Miljö- och energidepartementet, se bilaga 4.

Magdalena Andersson

Anna Hallmén

Bilagor

1. Beslutskarta
1. Avtal om underhåll av vägar
2. Skötselplan
3. Hur man överklagar

Naturresevat **Sör-Sveneberget**

Skellefteå kommun
 Västerbottens län

Bilaga 1 till beslut
 med dnr 511-3147-2016

Reservatsgräns

Bakgrundskartor © Lantmäteriet

Länsstyrelsen
 Västerbotten

ÖVERENSKOMMELSE OM GRÄNS MOT BEFINTLIG VÄG

Parter

Staten genom Naturvårdsverket, 106 48 Stockholm, nedan kallad NV

Svenska Cellulosa Aktiebolaget SCA och de helägda dotterbolagen Scaninge Holding AB, Scaninge Skog AB, Svanö Aktiebolag, Rundviksverkens Aktiebolag samt Åbordsön Aktiebolag, % SCA Skog AB, 851 88 Sundsvall, nedan kallad SCA-bolagen.

Bakgrund

Inom ramen för det så kallade ESAB-projektet har SCA-bolagen till NV i särskilda köpekontrakt överlåtit ett stort antal blivande naturreservat. Beträffande befintliga vägar som tangerar blivande naturreservatsfastighet har föreskrivits att vägområde inte skall ingå i överlåtelsen, och att avgränsningen av reservatsområdet i sådana fall utgörs av vägområdesgränsen (släntfot och släntrönn). I arbetet med att fastighetsbilda de överlåtna reservatsområdena har framkommit att det finns skäl att förtydliga hur gräns mot befintlig väg ska bestämmas. Mot den bakgrunden träffas föreliggande överenskommelse.

Överenskommelse

Fastighetsgränsen mot väg skall generellt anges som ett avstånd från vägmitt. Huvudprincipen är att fastighetensgränsens avstånd från vägmitt bestäms utifrån en genomsnittlig bredd för aktuell väg/väggtyp. En konsekvens av ett sådant tillvägagångssätt är att viss del av vägområdet i princip alltid kommer att hamna innanför reservatsgräns. För de vägområden som kommer att ingå i reservatsfastighet och där SCA-bolagen är väghållare ska vägservitut upplåtas till förmån för bolagsägda fastigheter. Rättigheten gällande bolagsägda vägar skall tillförsäkras berörd fastighet/berörda fastigheter genom bildande av officialservitut för att tillförsäkra bolagsägd fastighet fortsatt rätt att bibehålla, nyttja och underhålla väg och vägområde för de vägar man anlagt (de delar av vägen som kommer att ingå i reservatsfastighet). Servitutsrättighetens omfattning gällande bolagsägd fastighet/fastigheter beskrivs i bilaga A.

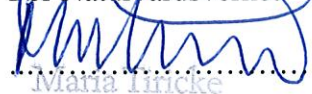
Naturvårdsverket skall informera berörda länsstyrelser om denna överenskommelse och verka för att föreskrifterna för berörda naturreservat utformas med beaktande av vad som föreskrivs i denna överenskommelse.

Denna överenskommelse har upprättats i tre exemplar av vilka parterna tagit var sitt och ett exemplar skall sändas till lantmäteriet.

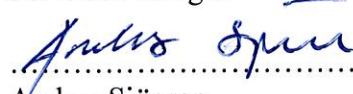
Stockholm 18/3 2015

Sundsvall 19/3 2015

För Naturvårdsverket

.....
Maria Liricke

För SCA-bolagen

.....

Anders Sjögren

.....

Ulrika Wahlström

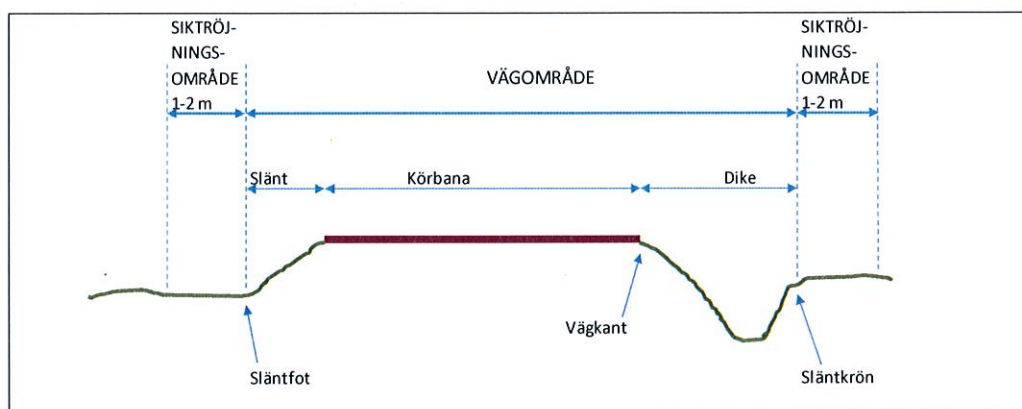
Bilaga A

UNDERHÅLLSRÄTTIGHETER FÖR SERVITUTSHAVAREN

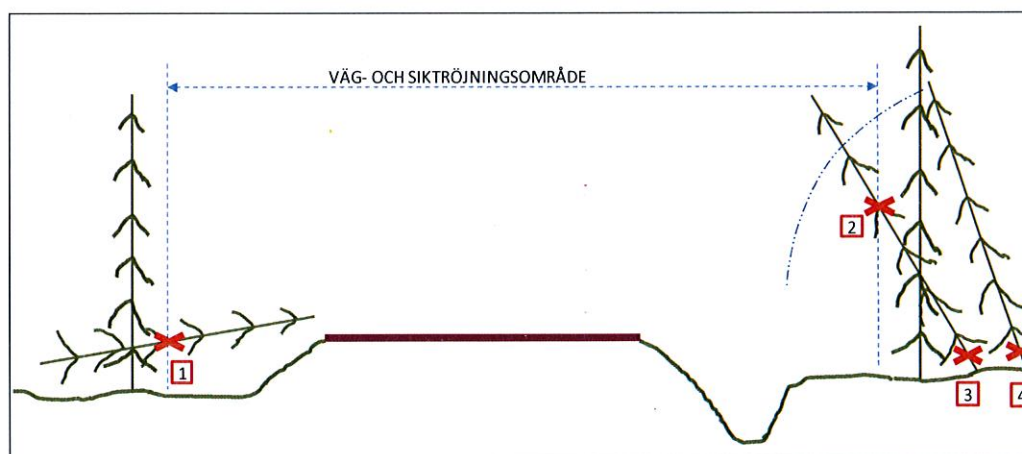
Servitutshavaren, nedan kallad väghållaren, äger rätt att inom vägområdet vidta alla för vägens bestånd och brukande erforderliga åtgärder såsom t ex dikning, hyvling, grusning, dammbindning, trädfällning, sly- och buskröjning, trumbyten, snöröjning och halkbekämpning.

Väghållaren äger vidare rätt att fälla träd och röja sly och buskar utanför vägområdet, inom det s k siktröjningsområdet, intill en bredd av en meter där vägen är i huvudsak rak och intill en bredd om två meter i innerkurvor.

Definitioner av vägområde, siktröjningsområde och väganläggningens olika delar framgår av nedanstående principskiss.

Väghållaren äger rätt att fälla och/eller kapa s k farliga kantträd mm, i enligt med nedanstående principskiss.

Nedfallna träd som inkräktar i vägområde och/eller siktröjningsområde får kapas i gränsen för siktröjningsområdet (1).

Lutande träd som inkräktar i vägområde och/eller siktröjningsområde får kapas vid gräns för siktröjningsområdet (2) alternativt vid rot (3).

Lutande träd utanför siktröjningsområdet som riskerar att inkräkta i eller falla in i siktröjningsområdet och/eller vägområdet får kapas vid rot (4).

Ansaret för att genomföra verksamheter eller åtgärder som kan påverka naturmiljön på ett betydande sätt ligger hos väghållaren. Vid osäkerhet bör länsstyrelsen kontaktas för en bedömning.

Områdena ska ingå i naturreservat. Parterna är överens om att nedanstående principer ska gälla efter respektive naturreservats bildande.

För samtliga fall gäller att fällda och/eller kapade träd, delar av träd mm, skall kvarlämnas i terrängen. Dock alltid utanför gräns till det skogsriktröjningsområdet. Vid utförande av dessa åtgärder, liksom vid åtgärder för vägens bestånd och brukande i övrigt, skall väghållaren söka minimera åverkan i terrängen, dvs i möjligaste mån minimera skada på de naturvärden mm som naturreservatet syftar till att skydda.

Inför större arbeten, t ex efter omfattande stormfällning eller inför byte av vägtrumma/vägbro i vattendrag, bör länsstyrelsen underrättas i förväg om de planerade arbetena.

Länsstyrelsen
Västerbotten

Bilaga 3 till beslut om bildande
av Sör-Svenebergets naturreser-
vat i Skellefteå kommun.

Skötselplan

2017-01-30

Diarienummer

511-3147-2016

1(10)

SKÖTSELPLAN FÖR SÖR-SVENEBERGETS NATURRESERVAT I SKELLEFTEÅ KOMMUN

Foto: Länsstyrelsen.

Länsstyrelsen i Västerbottens län
Storgatan 71B
901 86 Umeå

1. Syfte med säkerställande och skötsel

Syftet med naturreservatet är att vårda och bevara områdets värdefulla naturmiljöer i form av lövrik barnaturskog och andra ingående naturtyper i ett stort sammanhängande naturlandskap med ostörd karaktär. Syftet är också att bevara biologisk mångfald knuten till dessa miljöer. Inom ramen för bevarandet av naturmiljöer ska reservatet även tillgodose behovet av områden för friluftslivet.

Syftet ska uppnås dels genom naturvårdsbränning, dels genom lövgynnande skötsel och dels genom att naturmiljöerna utvecklas fritt genom intern dynamik. Främmande arter ska kunna tas bort. Information ska finnas tillgänglig för att underlätta för allmänhetens friluftsliv.

2. Prioriterade bevarandevärden

- Lövrika naturskogar med hög förekomst av naturskogsstrukturer
- Hög förekomst av naturvårdsarter knutna till död ved och lövträd
- Aspbarkgnagaren *Xyletinus tremulicola* (ÅGP & N2000)

3. Beskrivning av naturreservatet

3.1 Administrativa uppgifter

Namn	Sör-Sveneberget
Dossienummer	2402319
NVR-id	2045150
Kommun	Skellefteå
Län	Västerbotten
Lägesbeskrivning	15 km VNV Fällfors
Ekokarta	23K 7-8d-e
Mittkoordinat	757582, 7240567 (SWEREF99TM)
Naturgeografisk region	30a, Norrlands vågiga bergkullterräng med mellanboreala skogsområden
Gräns för reservatet	Se bifogad beslutskarta, bilaga 1
Markägarkategori	Staten genom Naturvårdsverket
Fastigheter	Åselet 11:2
Förvaltare	Länsstyrelsen
Totalareal	115 ha
Landareal	115 ha
Areal produktiv skog	108 ha

3.2 Naturtypsindelning

Naturtyp enligt NNK ¹	Natura 2000-kod	Areal (ha)
Taiga	9010	98
Näringsrik granskog	9050	5
Öppna mossar och kärr	7140	5
Skogbevuxen myr	91D0	4
Icke natura-skog	9900	3

¹ Natura-naturtypskartans naturtyper, kartering enligt Naturvårdsverket.

3.3 Beskrivning av reservatet

Läge och landskap

Sör-sveneberget ligger i Skellefteå kommun strax söder om Byskeälven och 15 km västnordväst om Fällfors. Objektet är ett ovanligt stort och väl sammanhållet gammelskogsområde på Sör-Svenebergets norra delar som innehåller flera mycket värdefulla kärnområden. Höjden över havet är omkring 300-350 meter. Reservatet består av Sör-Svenebergets nord- och östsluttningar, samt mindre delar av västsluttningen. Terrängen är överlag rätt flack, men med några mindre brantare partier i öster. I områdets östra och västra kanter finns inslag av en del mindre våtmarker. I väster utgörs de i huvudsak av fattiga tallkärr, medan de östra myrarna har karaktären av intermediära starrkärr.

Geologi

Berggrunden inom reservatet domineras av metagråvacka. Små inslag av sur eller basisk metavulkanit förekommer där det är konglomerat.¹

Metagråvacka är karakteristisk för länets kustområde.

Området ligger över högsta kustlinjen. Jordarterna består av morän.²

Skog

Skogsbestånden i området har genomgående en mycket intressant bestandsstruktur eftersom inga gallringsuttag har gjorts på många år. Det finns ett allmänt inslag av gamla granar upp mot 250 år. Skogen är bitvis fullskiktad, särskilt i den östra sluttningen, med stor variation i ålder och diameter.

Inslaget av grova aspar är allmänt-rikligt i hela området. Även gamla grova vårtbjörkar förekommer allmänt-rikligt inom större delen av området. Sälgt förekommer ställvis allmänt.

I östsluttningen står högproduktiv grovstammig granskog med rikligt inslag av grov asp. I fältskiktet dominerar blåbärsris men med enstaka inslag av mer näringskrävande växter som torta, brudborste och hässlebrodd. Lågor av gran och asp förekommer allmänt, men riktigt gamla lågor är ovanliga.

Längst i söder saknas inslaget av gamla och grova träd, men det finns ändå en stor variation i trädslag, ålder och diameter. Beståndet är tätt och gruppställt. Död ved förekommer sparsamt, främst i form av klen självgallrad gran, björk och asp.

I den västra delen av området dominerar fuktiga och våta skogstyper av varierande karaktär. Vanligast är grandominerad sumpskog med inslag av lövträd. Även i denna del förekommer rikligt med grov asp, samt gammal sälgt och spridda lågor.

I ett avsnitt av den norra delen av Sör-Svenebergets toppområde växer senvuxen och mycket luckig och hänslavrik granskog som sannolikt har mycket lång kontinuitet. Garnlaven är den helt dominerande hänslaven som fullständigt draperar somliga granar. Garnlaven är allmän även i stora delar av nordostsluttningen. Död ved förekommer sparsamt. Längre ner i nordsluttningen övergår skogen i ett omkring 120-årigt tallbestånd med granunderväxt. Enstaka tallar uppemot 300 år förekommer.

Lövrika skogspartier förekommer också på norra delen av Sör-Svenebergets västsluttning. Produktiviteten är här något lägre än på östsluttningen, men gammal asp och sälgt förekommer i stor omfattning och påverkan från skogsbruk är liten.

Brandspår i form av kolade stubbar och brandljud i gamla tallar förekommer mycket sparsamt.

¹ SGU. Berggrundskarta 23 K Boliden NV.

² SGU. Kvartärgeologiska kartan 23 K Boliden/23 L Byske.

Gamla mossöverbuxna stubbar förekommer regelbundet i hela objektet vilket visar att ett visst virkesuttag har förekommit även om det var länge sedan. Skogarna ger idag ett mycket vildvuxet intryck.

I den östra och södra delen gränsar reservatet mot contortaplanteringar som fläckvis sträcker sig en liten bit in i reservatet. I nordväst ingår även en del av ett hygge som är planterat med contorta.

Naturvårdsarter

Sör-Svenebergets naturskogar är lämpliga livsmiljöer för många hotade och sällsynta arter, se bilaga 2.

Av särskild betydelse är aspbarkgnagaren, som dels är en Natura2000-art och dels omfattas av åtgärdsprogrammet för hotade arter på asp i Norrland³. Aspbarkgnagarens huvudsakliga livsmiljö är äldre aspbestånd med lång kontinuitet av grova träd med grov bark. Arten förekommer vanligtvis i öppnare miljöer och larvutvecklingen sker i solbelysta partier av barken på döda och nydöda aspar.⁴

4. Skötselområden för naturvärden med bevarandemål och åtgärder

Reservatet är indelat i 5 skötselområden med utgångspunkt från de övergripande naturtyperna i området (bilaga 1). För skötselområdena redovisas bevarandemål och skötselåtgärder.

Sör-Sveneberget ligger i en lövvärdetrakt med höga värden knutna till björk och asp (Byskeälven).

För samtliga skötselområden gäller att främmande arter ska kunna tas bort vid behov.

4.1 Skötselområde 1, skog med lövgynnande skötsel (55 ha)

Skötselområdet består av den bitvis mycket lövrika barrblandskogen i den östra och södra delen av reservatet. Lövträd, särskilt asp och björk, förekommer allmänt till fläckvis rikligt i hela området. Många av lövträden, särskilt i den östra sluttningen, är gamla och grova. Bitvis finns det även allmänt med död lövved.

Sydligaste delen av skötselområdet består av yngre, ca 100-årig stamtät granskog med lövinslag.

I angränsande skogsbestånd förekommer contortatall som potentiellt kan komma att sprida sig innanför reservatsgränsen.

³ Wikars, L.-O. & Hedenås, H. 2010. *Åtgärdsprogram för hotade arter på asp i Norrland (2010-2014)*. Stockholm: Naturvårdsverket.

⁴ Naturvårdsverket. 2011. *Vägledning för svenska arter i habitatdirektivets bilaga 2: Aspbarkgnagare Xyletinus tremulicola, EU-kod: 1928. NV-01162-10.*

Aspbarkgnagaren, som omfattas av åtgärdsprogrammet för hotade arter på asp i Norrland, har påträffats inom skötselområdet.

Bevarandemål

Skötselområdets skogar ska huvudsakligen präglas av naturliga processer så som stormfällningar, bränder, trädens åldrande och döende, insekters och svampars nedbrytning av ved samt nyetablering av träd i skogen. Skötselområdet ska i huvudsak utgöras av lövrika, olikåldriga och skiktade skogar med enbart inhemska trädslag. Normalt hyser skogen betydande mängder död ved som bland annat erbjuder gynnsamma livsbetingelser för typiska vedlevande organismer. Typiska arter som är beroende av lövträd och kontinuitetsmiljöer förekommer. Reservatets asprika skogar ska bidra till fortlevnaden av aspbarkgnagaren i skoglandskapet inom lövvärdetrakten Byskeälven. Främmande arter som utgör ett hot mot den naturliga biologiska mångfalden ska inte förekomma. Andelen taiga ska utgöra ca 55 ha.

Skötselåtgärder

För att gynna arter knutna till lövträd kan ringbarkning av gran och/eller luckhuggning utföras i och kring aspkloner och andra värdefulla lövträd. I det stamtäta, södra beståndet kan en utglesning av granskogen genomföras för att gynna lövvärden.

4.2 Skötselområde 2, skog med möjlighet till naturvårdsbränning (19 ha)

Skötselområdet består av reservatets norra del. Skogen är till stor del talldominerad, bitvis med stort aspinslag.

Bevarandemål

Skötselområdet präglas huvudsakligen av naturliga processer såsom brand, trädens åldrande och döende, stormfällningar, insekters och svampars nedbrytning av ved samt nyetablering av träd i skogen. Skogens struktur och sammansättning är påverkad av brand och många träd bär spår av brand i form av brandljud. I perioder efter brand kan områden vara öppna och luckiga med nya spirande trädgenerationer. Normalt hyser beståndet betydande mängder död ved. Typiska arter som är beroende av eller gynnas av brand etablerar sig efter utförda bränningar. I senare stadier kan skogen vara mer sluten. Vissa mindre delar av skogen är naturligt fuktiga eller blöta och kommer därför att brinna väldigt ytligt eller inte alls, vilket är en del av dynamiken i ett brandpräglat landskap. Främmande arter som utgör ett hot mot den naturliga biologiska mångfalden ska inte förekomma. Arealen taiga ska vara ca 19 hektar.

Skötselåtgärder

Naturvårdsbränning

Skötselriktningen är naturvårdsbränning med låg prioritet. Skötselområdet kan delas upp och brännas i mindre delar om det bedöms lämpligt.

Exakt avgränsning för de enskilda naturvårdsbränningarna tas fram i samband med den brandplan som görs inför varje enskild bränning. Brandrotationen planeras på landskapsnivå utifrån länets strategi för naturvårdsbränning.

Stängsling

Om den föryngring som kommer efter en bränning bedöms ha dåliga förutsättningar att utvecklas på grund av intensivt bete ska möjligheten att bygga hägn övervägas och kunna utnyttjas. Föryngring av asp är särskilt prioriterad att skydda mot bete.

4.3 Skötselområde 3, skog med fri utveckling (30 ha)

Skötselområdet utgörs av den västra delen av reservatet samt stora delar av toppartiet. Skogen hyser huvudsakligen granvärden med inslag av grovt gammalt löv och tallöverståndare. Delar är mycket hänglavsrika med 200-250 årig gran. Andra delar är yngre och mer tätvuxna.

Bevarandemål

Skötselområdets skogar ska huvudsakligen präglas av naturliga processer så som stormfällningar, bränder, trädens åldrande och döende, insekters och svampars nedbrytning av ved samt nyetablering av träd i skogen. Skötselområdet ska i huvudsak utgöras av olikåldriga och skiktade skogar. Normalt hyser skogen betydande mängder död ved som bland annat erbjuder gynnsamma livsbetingelser för typiska vedlevande organismer. Främmande arter som utgör ett hot mot den naturliga biologiska mångfalden ska inte förekomma. Andelen taiga ska utgöra ca 30 ha.

Skötselåtgärder

Fri utveckling.

4.4 Skötselområde 4, skog med sanering av främmande trädslag (2 ha)

Skötselområdet består av ett hygge som är planterat med contorta. När bevarandemålet är uppfyllt ska området tillhöra skötselområde 2.

Bevarandemål

Skötselområdets skogar ska huvudsakligen präglas av naturliga processer så som stormfällningar, översvämningar, bränder, trädens åldrande och döende, insekters och svampars nedbrytning av ved samt nyetablering av träd i skogen. Skötselområdet ska i huvudsak utgöras av lövrika, olikåldriga och skiktade skogar med enbart inhemska trädslag. Normalt hyser skogen betydande mängder död ved som bland annat erbjuder gynnsamma livsbetingelser för typiska vedlevande organismer. Främmande arter som utgör ett hot mot den naturliga biologiska mångfalden ska inte förekomma. Andelen taiga ska utgöra ca 2 ha.

Skötselåtgärder

Contortatallen ska tas bort. Därefter kan området vid behov stänglas för att motverka älgbete.

4.5 Skötselområde 5, våtmarker med fri utveckling (9 ha)

Skötselområdet utgörs av ett antal mindre myrar, bland annat i form av fattiga tallkärr och intermediära starrkärr. Myrarna har i stort sett helt opåverkad hydrologi.

Bevarandemål

Skötselområdet ska utvecklas fritt och präglas av naturliga processer med de strukturer och artsamhällen som hör till dessa naturtyper. Våtmarkerna ska ha en i intakt, naturlig hydrologi. Främmande arter som utgör ett hot mot den naturliga biologiska mångfalden ska inte förekomma. Arealen våtmarker i reservatet ska utgöra ca 9 hektar.

Skötselåtgärder

I första hand fri utveckling, men vid en naturvårdsbränning kan våtmarkerna tillåtas brinna.

5. Mål och åtgärder för friluftslivet

Det är lätt att ta sig till reservatet med bil eftersom det angränsar till en skogsbilväg. Området är relativt lättvandrat, även om skogen bitvis är ganska tät i den södra delen.

Mål för friluftslivet

Det övergripande målet för friluftslivet är att reservatet ska vara tillgängligt för naturupplevelser, rekreation och naturstudier utifrån sina befintliga förutsättningar.

Det ska vara möjligt att på olika sätt få information om naturreservatet inför och under besök i området. Information om reservatet ska också i lämplig omfattning finnas via internet eller andra tekniska lösningar.

Informationen i området ska förhöja upplevelsen av besöket genom att den är lättläst och fokuserar på upplevelser i området samt har informativa kartor. Informationen ska bidra till att syftet med områdesskyddet uppnås. Områdets skyltar ska vara i gott skick och underlätta för besökare att uppleva området.

Åtgärder för friluftslivet

En informationsskylt, utformad i enlighet med Naturvårdsverkets anvisningar, ska sättas upp och underhållas i anslutning till reservatet. Förslag på lämplig plats för informationsskylt redovisas i bilaga 1. Det ska på skylten finnas en karta över reservatet, en lägesbeskrivning av skyltens

plats i förhållande till reservatet samt en kort beskrivning av naturmiljöerna och föreskrifter för allmänheten.

Information om Sör-Svenebergets naturreservat på Länsstyrelsens webb, via appar och andra tekniska lösningar publiceras utifrån tillgängliga resurser och prioriteringar tillsammans med information om andra naturreservat i länet.

6. Tillfartsvägar

Lämpligaste tillfartsvägen till reservatet är via skogsbilväg med avtag från den allmänna vägen mellan Grönbo och Stavaträsk. Skogsbilvägen som tangerar reservatet är i gott skick.

7. Övriga anläggningar

Det finns inga kända anläggningar inom reservatet.

8. Nyttjanderätter

Jakt får bedrivas av jakträttsinnehavare enligt gällande lagstiftning och i enlighet med gällande reservatsföreskrifter.

9. Utmärkning av gränser

Reservatet ska hållas väl utmärkt enligt svensk standard och Naturvårdsverkets anvisningar. Gränserna bör ses över vart 10:e år och målas om vid behov.

10. Sammanställning av skötselåtgärder

Skötselåtgärd	Var	Prioritet ¹
Montering av informationsskylt	Se bilaga 1	1
Gränsmarkering	Se bilaga 1	1
Lövgynnande skötsel	Skötselområde 1	1
Naturvårdsbränning	Skötselområde 2	3
Sanering av främmande trädslag	Skötselområde 4, i övrigt vid behov	1
Stängsling	Skötselområde 4	3

¹Siffran anger prioriteringsordning om genomförandet av skötselåtgärderna begränsas av tillgängliga resurser, där 1 är högsta prioritet och 3 lägsta.

11. Uppföljning och tillsyn

Tillsynen av området utförs av naturvårdsförvaltaren och ska dokumenteras skriftligt. Tillsynen innefattar, utöver en besiktning av att reservatsföreskrifterna efterlevs, även alla anläggningar, utmärkningar och skyltar inom reservatet. Brister och fel ska dokumenteras och åtgärdas.

Tillsynen och uppföljningen av reservatet kommer tillsammans att utgöra underlag för en eventuell revidering av skötselplanen.

11.1 Uppföljning av skötselåtgärder

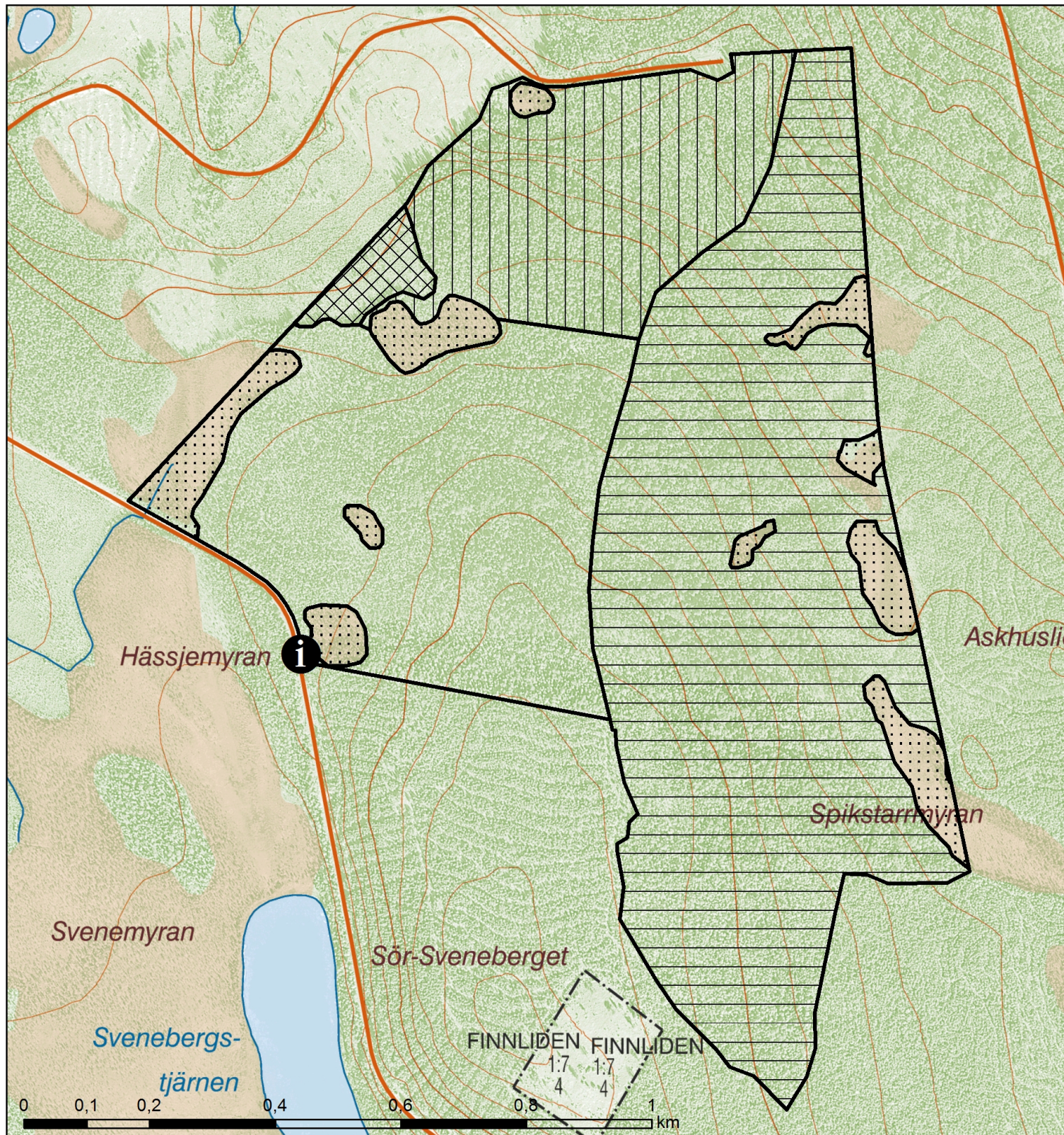
I samband med att skötselåtgärder utförs ska utgångsläget innan åtgärden, tidpunkt för åtgärd, åtgärdens omfattning och utförande samt uppnått resultat dokumenteras för att möjliggöra en långsiktig uppföljning.

11.2 Uppföljning av bevarandemål

Områdets bevarandemål ska följas upp enligt fastställda metoder för uppföljning av skyddad natur. Uppföljningen kommer att ske utifrån reservatets skötselområden (bilaga 1) och enligt indelningen i naturtyper för basinventering av skyddad natur.

12. Bilagor

1. Karta med skötselområden och förslag på infoskyltens läge.
2. Artlista

Bilaga 1 till Skötselplan för Sör-Svenebergets naturreservat i Skellefteå kommun, dnr: 511-3147-2016.

Skötselområden:

- 1. Skog med lövgynnande skötsel
- 2. Skog med naturvårdsbränning
- 3. Skog med fri utveckling
- 4. Skog med sanering av främmande trädslag
- 5. Våtmarker med fri utveckling

Informationsskylt

Länsstyrelsen
Västerbotten

Bilaga 2 till skötselplan för Sör-
Svenebergets naturreservat i
Skellefteå kommun.

Artlista
Datum
2017-01-30

Ärendebeteckning
511-3147-2016

1(3)

Naturvårdsarter i Sör-Svenebergets naturreservat

Naturvårdsarter definieras enligt ArtDatabanken som fridlysta arter, nyckelarter, rödlistade arter, ansvarsarter, typiska arter och signalarter.

Svampar

	Svenskt namn	Latinskt namn	Hotkategori
1.	Barkticka	<i>Oxyporus corticola</i>	LC
2.	Doftskinn	<i>Cystostereum murrayi</i>	NT
3.	Doftticka	<i>Haploporus odor</i>	VU
4.	Gammelgransskål	<i>Pseudographis pinicola</i>	NT
5.	Granticka	<i>Phellinus chrysoloma</i>	NT
6.	Gränsticka	<i>Phellinus nigrolimitatus</i>	NT
7.	Harticka	<i>Inonotus leporinus</i>	NT
8.	Kötticka	<i>Leptoporus mollis</i>	NT
9.	Lappticka	<i>Amylocystis lapponica</i>	VU
10.	Rosenticka	<i>Fomitopsis rosea</i>	NT
11.	Rynkskinn	<i>Phlebia centrifuga</i>	VU
12.	Sotticka	<i>Ischnoderma benzoinum</i>	LC
13.	Stor aspticka	<i>Phellinus populicola</i>	NT
14.	Tickmussling	<i>Antrodia heteromorpha</i>	LC
15.	Trådticka	<i>Climacocystis borealis</i>	LC
16.	Ullticka	<i>Phellinus ferrogineofuscus</i>	NT
17.	Vedticka	<i>Phellinus viticola</i>	LC

Hotkategorier enligt Artdatabankens rödlista 2015. CR=Akut hotad, EN=Starkt hotad, VU=Sårbar, NT=Nära hotad, LC=Livskraftig, DD=Kunskapsbrist.

Lavar

	Svenskt namn	Latinskt namn	Hotkategori
18.	Bårdlav	<i>Nephroma parile</i>	LC
19.	Garnlav	<i>Alectoria sarmentosa</i>	NT
20.	Korallblylav	<i>Parmeliella triptophylla</i>	LC
21.	Kvistspik sp.	<i>Phaeocalicium</i> sp.	
22.	Liten spiklav	<i>Calicium parvum</i>	LC
23.	Luddlav	<i>Nephroma resupinatum</i>	LC
24.	Lunglav	<i>Lobaria pulmonaria</i>	NT

25.	Skinnlav	<i>Leptogium saturnium</i>	LC
26.	Stiftgelélav	<i>Collema furfuraceum</i>	NT
27.	Stuplav	<i>Nephroma bellum</i>	LC
28.	Violettgrå tagellav	<i>Bryoria nadvornikiana</i>	NT

Hotkategorier enligt Artdatabankens rödlista 2015. CR=Akut hotad, EN=Starkt hotad, VU=Sårbar, NT=Nära hotad, LC=Livskraftig, DD=Kunskapsbrist

Mossor

	Svenskt namn	Latinskt namn	Hotkategori
29.	Bollvitmossa	<i>Sphagnum wulfianum</i>	LC

Hotkategorier enligt Artdatabankens rödlista 2015. CR=Akut hotad, EN=Starkt hotad, VU=Sårbar, NT=Nära hotad, LC=Livskraftig, DD=Kunskapsbrist

Kärlväxter

	Svenskt namn	Latinskt namn	Hotkategori
30.	Brudborste	<i>Cirsium heterophyllum</i>	LC
31.	Fjällskära	<i>Saussurea alpina</i>	LC
32.	Grönkulla	<i>Coeloglossum viride</i>	LC
33.	Hässlebrodd	<i>Milium effusum</i>	LC
34.	Jungfru Marie nycklar	<i>Dactolyrhiza maculata</i>	LC
35.	Knärot	<i>Goodyera repens</i>	NT
36.	Torta	<i>Lactuca alpina</i>	LC

Hotkategorier enligt Artdatabankens rödlista 2015. CR=Akut hotad, EN=Starkt hotad, VU=Sårbar, NT=Nära hotad, LC=Livskraftig, DD=Kunskapsbrist

Fåglar

	Svenskt namn	Latinskt namn	Hotkategori
37.	Gråspett	<i>Picus canus</i>	LC
38.	Järpe	<i>Tetrastes bonasia</i>	LC
39.	Morkulla	<i>Scolopax rusticola</i>	LC
40.	Spillkråka	<i>Dryocopus martius</i>	NT
41.	Tjäder	<i>Tetrao urogallus</i>	LC
42.	Tretåig hackspett	<i>Picoides tridactylus</i>	NT
43.	Videsparv	<i>Emberiza rustica</i>	VU

Hotkategorier enligt Artdatabankens rödlista 2015. CR=Akut hotad, EN=Starkt hotad, VU=Sårbar, NT=Nära hotad, LC=Livskraftig, DD=Kunskapsbrist

Insekter

	Svenskt namn	Latinskt namn	Hotkategori
44.	Aspbarkgnagare	<i>Xyletinus tremulicola</i>	NT
45.	Aspborrar sp.	<i>Trypophloeus sp.</i>	
46.	Aspvedgnagare	<i>Ptilinus fuscus</i>	LC
47.		<i>Phyllodrepa melano- cephala</i>	LC
48.	Myskbock	<i>Aromia moschata</i>	LC
49.	Nordlig plattbagge	<i>Dendrophagus crenatus</i>	LC

Hotkategorier enligt Artdatabankens rödlista 2015. CR=Akut hotad, EN=Starkt hotad, VU=Sårbar, NT=Nära hotad, LC=Livskraftig, DD=Kunskapsbrist

Länsstyrelsen
Västerbotten

Hur man överklagar till Regeringen

Är du missnöjd med Länsstyrelsens beslut kan du överklaga detta hos Regeringen, men klagan ska lämnas eller skickas till Länsstyrelsen. Överklagan ska vara skriftlig och undertecknad.

Var tydlig med att

- skriva vilket beslut som överklagan gäller. Det gör du enklast genom att ange ärendebeteckningen (511-3147-2016),
- redogöra för varför du menar att Länsstyrelsens beslut är fel och hur du anser att beslutet ska ändras,
- underteckna brevet, förtydliga namnteckningen, uppge adress och telefonnummer.

Om du anlitar ombud kan istället ombudet underteckna brevet. I så fall bör en fullmakt sändas med.

Om du har handlingar eller annat som du anser stöder din ståndpunkt så bör du bifoga dem.

Brevet ska lämnas in eller skickas till:

Länsstyrelsen i Västerbottens län
901 86 UMEÅ

eller via e-post till vasterbotten@lansstyrelsen.se.

Länsstyrelsen måste ha fått brevet senast **den 6 mars 2017**, annars kan överklagandet inte tas upp.